

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE

Változások az uniós szabályozásban: Az új tőkeszabályozás (CRD IV/CRR) hazai bevezetése

Előadó: dr. Kardosné Vadászi Zsuzsanna
Vezető szabályozási szakreferens
Nemzetközi és szabályozáspolitikai főosztály

Budapest, 2013. május 15.

CRD IV/CRR - Európai uniós jogalkotás

- 2013. június 30-ig: Európai Parlament és Európai Tanács végső jóváhagyása, a rendelet és irányelv kihirdetése
- 2014. január 1.: kötelező alkalmazás (június 30. utáni kihirdetés esetén 2014. július 1.)
- Részei:
 - CRR rendelet: prudenciális követelmények
 - CRD IV irányelv: engedélyezés, felügyelési tevékenység, SREP, tőkepufferek
 - EBA által kidolgozott és az Európai Bizottság által kiadott kötelező technikai sztenderdek (RTS, ITS)
 - Európai Bizottság által kiadott végrehajtási jogszabályok
- Maximum harmonizáció, közvetlen alkalmazás (fordítás)

Várható hazai jogszabály módosítások

- Közvetlen hatály miatt deregulációs kötelezettség: CRD-t átültető hazai jogszabályok hatályon kívül helyezése (Hpt., Bszt., kormányrendeletek)
- CRR magyar fordítása a magyar jogszabály
 - CRD IV irányelv átültetése miatt Hpt. módosítás
 - háttérjogszabályok módosítása a CRR rendelet hazai alkalmazásának biztosítására
 - a CRD IV/CRR-ben kapott tagállami jogalkotási felhatalmazásoknak való megfelelés biztosítása: átmeneti rendelkezések hazai alkalmazása
 - Felügyeleti rendeletek, módszertani útmutatók és ajánlások teljes felülvizsgálata

Főbb új szabályozási elemek

- Új szavatoló tőke fogalom és szigorúbb minőségi követelmények
- Megemelt tőkekövetelmény szintek
- Tőkepufferek
- Likviditási követelmények
- Tőkeáttételi mutató
- Tagállami rugalmasság eszközei

Szavatoló tőke

- Tőkeszerkezet:
 - Tier 1 – Alapvető tőke = Common Equity Tier 1 (CET1): elsődleges alapvető tőke + Additional Tier 1 (AT1): kiegészítő alapvető tőke
 - Tier 2 – Járulékos tőke
 - ~~(Tier 3)~~ – Kiegészítő tőke megszűnik
- Szigorú minőségi követelmények: tartós rendelkezésre állás, kifizetések rugalmassága, veszteségviselési képesség
- Visszaváltásra ösztönzővel rendelkező instrumentum nem lehet szavatoló tőke, alapvető kölcsöntőke kötelezően konvertálandó 5,125%-os CET1 szintnél
- Prudenciális levonások az elsődleges alapvető tőkéből
- Járulékos tőke beszámíthatóságára alacsonyabb korlát: az alapvető tőke 33%-áig vehető figyelembe

Tőke megfelelés

- Magasabb minimum tőkekövetelmény:
 - $4,5\% \leq \text{CET1}$, $6\% \leq \text{T1}$, $8\% \leq \text{T1}+\text{T2}$ + tőkepufferek + SREP
- Átmeneti rendelkezések 10 évig, tagállami döntés:
 - 2014-ben $4\% \leq \text{CET1} \leq 4,5\%$, $5,5\% \leq \text{T1} \leq 6\%$,
 - levonások CET1-ből fokozatosan évente 10%-kal emelve 100%-ra
 - 2011. dec. 31-én szavatoló tőkeként elismert, de az új követelményeknek nem megfelelő tőkeelemek 2014-ben 80%-ban elismerhetők, és fokozatosan évente 10%-kal csökkentve 2021-ig
- A CRR bevezetéséig a hazai jogszabályok felülvizsgálata szükséges a hazai tőkeelemek megfelelésének biztosítására (részjegy visszaváltás, felügyeleti engedély, kölcsöntőke kamatfizetés)

Tőkepufferek

- 1) Tőkefenntartási puffer: 2,5 %
 - 2) Anticiklikus tőkepuffer: 0-2,5 %
 - 3) Rendszerkockázati tőkepuffer: ? %
 - 4) Rendszerszinten jelentős intézmények tőkepuffere: 0,5-3,5 %
- 2016. január 1-től fokozatos bevezetés, de tagállami mérlegelés a korábbi és gyorsabb bevezetés
 - CET1 tőkével egyedi szinten teljesítendő, SREP tőkén felül
 - Minimális CET1 követelmény tőkefenntartási pufferrel 7 %
 - Megsértése esetén korlátozások a kifizetésekre: teljesítmény javadalmazás, osztalék, kamatkifizetések tőkeelemekre

Sztenderd módszer

- Intézményekkel szembeni kitettségek kockázati súlyozása külső minősítés és lejárat függvénye:
 - nem minősített intézménnyel szembeni kitettség 100%
 - 3 hónapnál rövidebb eredeti lejáratú kitettség 20%
- Állammal szembeni kitettségek kockázati súlyozása:
 - forintban: 0%, bármely tagállam pénznemében fennálló és finanszírozott kitettség: 2017-ig 0%, 2018-ban az állam külső minősítése szerinti kockázati súly (jelenleg 100%) 20%-a, 2019-ben 50%-a, 2020-tól 100%-a
- Önkormányzatokkal szembeni kitettség forintban 20%
- Ingatlanok 35% és 50%-os súlya megemelhető a veszteségadatok és ingatlanpiaci helyzet alapján
- Az IRB szerinti nemteljesítés fogalma a sztenderd módszerben is alkalmazandó (késedelmes kitettségek)

Likviditási követelmények

- Rövid távú likviditási követelmény (LCR):

$$\frac{\text{Likvid eszközök}}{\text{Nettó pénzkiráramlás 30 nap alatt}} \geq 100\%$$

- Likvid eszközök: készpénz, állampapír, jegybanki kötvény, jelzáloglevelek
- Hosszabb távú likviditási követelmény (NSFR):
$$\frac{\text{Rendelkezésre álló stabil források}}{\text{Finanszírozott eszközök}} \geq 100\%$$
- LCR: 2015. január 1-jétől évente fokozatos emelkedéssel bevezetve: 60-70-80-90-100%
- NSFR: várhatóan 2019. január 1-jétől
- Egyedi szinten teljesítendő, likviditási csoport esetén összevont alapon

Tőkeáttételi mutató

- A mutató értéke: 3 %
- Várható bevezetése 2019. január 1.
- Elemei:
 - Számláló: Alapvető tőke
 - Nevező: Összes kitettség – mérlegtételek és mérlegen kívüli tételek 100%-on – értékvesztés és CT nélkül, fedezetek figyelembe vétele nélkül, de nettósítás hatásaival korrigálva
- Egységes uniós jelentési rendszer, tesztelési időszak, felügyeleti monitoring, közzététel, felülvizsgálat

Szigorúbb tagállami alkalmazás lehetősége

- Tagállami felhatalmazás szigorúbb prudenciális követelmények alkalmazására: tőkekövetelmény, nagykockázat-vállalás, likviditási követelmények, közzététel, tőkepuffer
- EU Bizottság felhatalmazása szigorúbb prudenciális követelmények alkalmazására (több tagállamban egyszerre)
- Rendszerkockázati tőkepuffer a bankrendszer egy részére vagy egészére: 3% felett engedélyköteles
- Rendszerszintű intézményekre alkalmazandó tőkepuffer
- Ingatlannal fedezett kitettségek kockázati súlyának/LGD-jének megemelése (nagykockázat)
- SREP: hasonló kockázati profilú intézményekre általános módon

